

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2Tos/6/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3113011952
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Mészáros
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3113011952.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Mészárosa a členov senátu JUDr. Dušana Eckera a JUDr. Petra Tótha, v trestnej veci odsúdeného Y. I., nar. XX.XX.XXXX, pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák. spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., na neverejnom zasadnutí konanom dňa 20. februára 2014, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 8Nt/131/2013 zo dňa 21. novembra 2013 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sa sťažnosť odsúdeného Y. I. zamieta.

odôvodnenie:

Právoplatným rozsudkom Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 2T/129/2011 zo dňa 30.09.2011 bol Y. I. uznaný vinným v bode 2) z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d), ods. 2 písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák. spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. Bol za to odsúdený podľa § 172 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák. za použitia § 39 ods. 1 Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 8 rokov nepodmienečne, pre výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Súčasne boli zrušené výroky o trestoch trestného rozkazu Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 8T/13/2009 zo dňa 30.03.2010, právoplatný dňa 26.05.2010 a trestného rozkazu Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 1T/57/2009 zo dňa 06.10.2010, právoplatný dňa 16.12.2010, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili svoj podklad.

Dňa 15.10.2013 bol Okresnému súdu Trenčín doručený návrh odsúdeného Y. I. na obnovu konania vo vyššie uvedenej trestnej veci, ktorou sa domáhal povolenia obnovy konania a zrušenia uloženého trestu odňatia slobody citovaným rozsudkom, a to s poukazom na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky PL. ÚS 106/2011 z 28.11.2012 vzťahujúci sa na ustanovenie § 41 ods. 2 Tr. zák., ktoré bolo použité pri ukladaní trestu aj v jeho prípade.

Okresný súd Trenčín vo veci vykonal verejné zasadnutie 21.11.2013, na ktorom rozhodol uznesením tak, že podľa § 399 ods. 2 Tr. por. návrh odsúdeného Y. I. o povolenie obnovy konania zamietol ako nedôvodný, keďže nezistil podmienky obnovy konania podľa § 394 Tr. por.

Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.11.2012, sp. zn. PL.US 106/2011 - 85, podľa jeho názoru nie je obligatórnou podmienkou povolenia obnovy konania, nakoľko samotné ustanovenie § 41b zákona o konaní pred ústavným súdom odkazuje na postup podľa Trestného poriadku. Práve tento odkaz robí Trestný poriadok a § 394 Tr. por. ustanovením lex specialis k § 41b zákona o konaní pred ústavným súdom. V opačnom prípade by sa z mimoriadneho opravného prostriedku - obnovy konania stalo formálne konanie s jediným výsledkom

- povolením obnovy konania v každej veci, na ktorú má dopad nález ústavného súdu, bez skúmania a posúdenia či trest uložený v pôvodnom konaní je v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a. To znamená, že ustanovenie § 41b zákona o konaní pred ústavným súdom (hoci odkazuje na postup podľa Trestného poriadku), by nútilo súd nerešpektovať a neskúmať splnenie druhej podmienky § 394 Tr. por. Tým by súdu bola odňatá možnosť dispozičného rozhodovania a došlo by k zmene zmyslu, charakteru i povahy samotnej obnovy konania ako mimoriadneho opravného prostriedku na formalistické povolenie obnovy konania bez zamyslenia sa nad tým, či je resp. môže byť povolenie z hľadiska primeranosti trestu opodstatnené alebo nie. Obnova konania, pokiaľ ide o výrok o treste, by mala slúžiť na nápravu trestu, ktorý sa javí byť neprimeraným v dôsledku použitia ústavným súdom zrušeného ustanovenia a nie na formálnu nápravu rozhodnutia ako takého v dôsledku použitia zrušeného ustanovenia Trestného zákona.

Poukázal, že odsúdenému Y. I. bol v konaní sp. zn. 2T/129/2011 s použitím asperačnej zásady podľa § 41 ods. 2 Tr. zák. ukladaný súhrnný trest za súčasného zrušenia výrokov o treste z trestného rozkazu Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 8T/13/2009 zo dňa 30.03.2010 a z trestného rozkazu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 1T/57/2009. Odsúdený bol teda za viac úmyselných trestných činov, z ktorých jeden bol obzvlášť závažným zločinom, spáchaných viacerými skutkami, čo znamená, že v tomto prípade boli splnené zákonné podmienky na uloženie trestu podľa § 41 ods. 2 Tr. zák. Trestná sadzba trestného činu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi (ako trestného činu zo spáchaných trestných činov najprísnejšie trestného) podľa § 172 ods. 2 písm. c) Tr. zák. je v rozpätí 10 - 15 rokov. Vzhľadom na okolnosti prípadu a pomery páchatel'a znížil súd s použitím § 39 ods. 1 Tr. zák. trest pod spodnú hranicu trestnej sadzby a uložil odsúdenému trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov (pričom uvedený trest bol uložený aj ako súhrnný trest, ktorým boli zrušené výroky o treste z trestných rozkazov Okresného súdu Trenčín sp. zn. 8T/13/2009 a sp. zn. 1T/57/2009). S poukazom na charakter spáchaných trestných činov a na všetky okolnosti prípadu, najmä so zohľadnením osobných pomerov obžalovaného, pre celkové dosiahnutie účelu trestu tak, ako je upravený účel trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák., t. j. dosiahnutie individuálno-preventívneho a s ním následne spojeného generálno-preventívneho účinku, považoval súd tento trest aj po účinnosti nálezu Ústavného súdu naďalej za primeraný, zákonný a za dostatočný. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Tdo 84/2012 zo dňa 13.02.2013 s citáciou „súdy môžu aj naďalej ukladať páchatel'om trestných činov, ak sú splnené podmienky, sprísnené tresty podľa tzv. asperačnej zásady, pričom nie sú viazané trestnou sadzbou nachádzajúcou sa nad jednou polovicou takto zvýšenej trestnej sadzby.“ Z uvedeného skonštatoval záver, že trest odňatia slobody uložený v pôvodnom konaní vo výmere 8 rokov za použitia § 39 ods. 1 Tr. zák., je trestom uloženým pod spodnou hranicou ustanovenej trestnej sadzby a tento trest v jeho výmere považuje za primeraný a zákonný. Z týchto dôvodov nezistil kumulatívne splnenie podmienok potrebných na povolenie obnovy konania podľa § 394 Tr. por. a návrh na povolenie obnovy konania zamietol.

Proti tomuto uzneseniu v zákonnej lehote podal sťažnosť odsúdený, ktorú písomne odôvodnil sám ako aj prostredníctvom svojej obhajkyne JUDr. Danici Birošovej. V písomných dôvodoch sťažnosti prostredníctvom svojej obhajkyne JUDr. Danici Birošovej sa domáhal zrušenia napadnutého uznesenia s tým, aby vec bola vrátená súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie. Zastáva názor, že za predpokladu, že by súd v pôvodnom konaní ukladal trest odňatia slobody bez aplikácie ustanovenia § 41 ods. 2 Tr. zák. aj s poukazom na Nález Ústavného súdu, s prihliadnutím na osobu odsúdeného, mohol by mu byť uložený miernejší trest. Má za to, že je preukázané naplnenie všetkých podmienok povolenia obnovy konania podľa § 394 ods. 1 Tr. por. a že pôvodne uložený trest je v rozpore s účelom trestu, a tento je vzhľadom na závažnosť činu a pomery odsúdeného neprimerane prísny.

Odsúdený Y. I. v písomných dôvodoch svojej sťažnosti poukázal, že v súčasnej dobe je abstijnujúci človek s drogovou závislosťou. Uvedomuje si, čoho sa dopustil ako aj to, že svojím konaním ubližoval najviac svojej rodine. Súhlasí s písomnými dôvodmi sťažnosti jeho obhajkyne, a preto žiada zrušiť napadnuté uznesenie a vec vrátiť súdu prvého stupňa, aby ju znovu prejednal a rozhodol.

Krajský súd na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré tomuto výroku predchádzalo a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Súd prvého stupňa správne procesne postupoval, keď o návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania rozhodoval v súlade s § 402 ods. 1 Tr. por. na verejnom zasadnutí. Na tomto verejnom zasadnutí mal možnosť odsúdený v prítomnosti svojho obhajcu vyjadriť sa k svojmu návrhu, vrátane prednesenia konečného návrhu.

V ďalšom sa nadriadený súd zaoberal vytykanými chybami v odôvodnení sťažnosti z pohľadu, či je potrebné zasiahnuť do právoplatného odsudzujúceho rozhodnutia mimoriadnym opravným prostriedkom - obnovou konania.

Úvodom je potrebné uviesť, že krajský súd v tomto konkrétnom prípade skonštatoval, že obnova konania proti výroku o treste neprichádza do úvahy tak ako to už uviedol sčasti súd prvého stupňa v písomných dôvodoch svojho rozhodnutia. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na námietky odsúdeného Y. I., ktoré už uvádzal v písomnom návrhu na povolenie obnovy konania s tým, že v predmetnej veci s poukazom na Nález Ústavného súdu SR z 28.11.2012 PL. ÚS 106/2011 publikovaný v Zbierke zákonov pod č. 428/2012, týkajúci sa „protiústavnosti“ časti ustanovenia § 41 ods. 2 Tr. zák. (veta za bodkočiarkou), nie je skutočnosť alebo dôkaz skôr neznámy tak, ako to má na mysli ustanovenie § 394 ods. 1 Tr. por. Nález Ústavného súdu SR, že právny predpis, jeho časť alebo niektoré jeho ustanovenie nie je v súlade s Ústavou, nemôže byť „novou skutočnosťou“ v zmysle § 394 ods. 1 Tr. por., pretože podmienky obnovy konania podľa § 394 ods. 1 Tr. por. sa netýkajú zmeny právneho stavu, teda zmeny zákonných podkladov posudzovania trestnosti činu a ukladania trestu.

Ak bol podaný návrh na povolenie obnovy konania vo veci, ktorá skončila právoplatným rozhodnutím, ktorý návrh vychádza len zo skutočností predpokladaných v ustanovení § 41b ods. 1 zák. č. 38/1993 Z.z. o organizácii ústavného súdu, je splnenie podmienok obnovy konania konštatované priamo už v tomto ustanovení (v zásade ide o dôvod obnovy konania „ex lege“). Preto nie je potrebné, aby súd v tomto prípade skúmal aj splnenie podmienok uvedených v § 394 ods. 1 Tr. por. - zhodne Stanovisko trestno-právneho kolégia NS SR Tpj 44/2013 zo dňa 26.11.2013 - bod I. a II.

I. Ustanovenie § 394 ods. 1 Trestného poriadku upravuje podmienky obnovy konania, ktoré sa týkajú nedostatkov skutkových zistení, vrátane osoby páchatela - ako skutočností alebo dôkazov súdu skôr neznámych, ktoré vyšli najavo až po právoplatnosti rozhodnutia. Netýkajú sa zmeny právneho stavu, t. j. zákonných podkladov posudzovania trestnosti činu a ukladania trestu. Nález Ústavného súdu SR, že právny predpis, jeho časť alebo niektoré ustanovenie nie je v súlade s Ústavou, preto nemôže byť „novou skutočnosťou“ súdu skôr neznámou“ v zmysle § 394 ods. 1 Tr. por. a tým len jednou z podmienok obnovy konania, ale ak bol z tohto dôvodu podaný návrh na obnovu konania, je dôvodom obnovy konania „ex lege“, t. j. na základe § 41b ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov.

II. Ak je podaný návrh na povolenie obnovy konania vo veci, ktorá sa skončila právoplatným rozhodnutím, ktorý vychádza len zo skutočností predpokladaných v ustanovení § 41b ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii ústavného súdu, je splnenie podmienok obnovy konania konštatované už v tomto ustanovení. Preto súd už nemôže skúmať splnenie iných podmienok uvedených v § 394 ods. 1 Trestného poriadku, ale obnovu konania povolí podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodu uvedeného v § 41b ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov.

V predmetnej veci však napriek vyššie uvedenému nebolo možné povoliť obnovu konania, pretože „protiústavná“ časť ustanovenia § 41 ods. 2 Tr. zák. v znení účinnom pred 21. decembrom 2012, bola vo veci konajúcim súdom pri ukladaní trestu negovaná použitím ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu. Súd v tomto prípade mal ukladať trest odňatia slobody podľa § 172 ods. 2 Tr. zák. a § 41 ods. 2 Tr. zák. (asperačná zásada, veta za bodkočiarkou) vo výmere 15 rokov až 20 rokov, pričom v zákonom ustanovenom rozsahu znížil trest až pod dolnú hranicu trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovenú v Osobitnej časti Trestného zákona (§ 172 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody 10 - 15 rokov) už v tomto pôvodnom konaní. Zníženie trestnej sadzby sa teda neodvíjalo od dolnej hranice zvýšenej podľa § 41 ods. 2 Tr. zák. v znení účinnom pred 21. decembrom 2012, v časti prvej vety za bodkočiarkou. Súd teda mohol využiť celú časť sadzby (aj pod asperačne zvýšenou spodnou hranicou) a uložil dokonca aj nižší trest odňatia slobody pod dolnú hranicu ustanovenia § 172 ods. 2 Tr. zák., ako je uvedený v Osobitnej časti Trestného zákona.

V tomto prípade preto možnosť dôslednej individualizácie trestu súdom (a teda ani identické právo obžalovaného) odňaté nebolo. Preto v tomto prípade v konečnom dôsledku nemožno hovoriť o „protiústavne“ uloženom treste.

Ustanovenie § 41b zák. č. 38/1993 Z.z. v znení neskorších predpisov v spojení s Nálezom Ústavného súdu SR z 28. novembra 2012, sp. zn. PL. ÚS 106/2011 sa pri rozhodovaní o návrhu na povolenie obnovy konania v tomto prípade nepoužije, pretože ústavne nesúladne účinky ustanovenia § 41 ods. 2 Tr. zák. v znení účinnom pred 21. decembrom 2012 časti prvej vety za bodkočiarkou, na prejednávajúcu vec nedopadli - zhodne Stanovisko trestno-právneho kolégia NS SR Tpj 44/2013 zo dňa 26.11.2013 - bod III.

III. Ak bolo použité ustanovenie § 39 ods. 1 alebo ods. 2 písm. a) až c) alebo písm. e) Trestného zákona o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody vo vzťahu k trestnej sadzbe trestu odňatia slobody upravenej podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona v znení účinnom do 21. decembra 2012, ustanovenie § 41b ods. 1 zák. č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, v spojitosti s nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky z 28. novembra 2012, sp. zn. PL. ÚS 106/2011, vyhláseného v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod číslom 428/2012 21. decembra 2012, sa nepoužije.

Z takto rozvedených dôvodov krajský súd sťažnosť odsúdeného ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.